

Sygn. akt III RC 1/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2022 r.

Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim - Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym: Przewodniczący: Sędzia Robert Kłosowski

Protokolant: st.sekr.sądowy Joanna Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2022 roku w Lidzbarku Warmińskim

na rozprawie sprawy z powództwa M. W. (1)

przeciwko M. K. (1)

o alimenty

ORZEKA

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda M. W. (1) na rzecz pozwanej M. K. (1) kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset 00/100) złotych, tytułem zwrotu poniesionych kosztów procesu

III. przyznać ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Lidzbarku Warmińskim na rzecz adwokata J. U. wynagrodzenie w kwocie 3600 (trzy tysiące sześćset 00/100) złotych, powiększone o podatek VAT, za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu.

Sędzia Robert Kłosowski

Sygn. akt III RC 1/21

UZASADNIENIE

Powód M. W. (2) wniósł przeciwko pozwanej M. K. (1) (zd. R.) pozew (pismo procesowe w sprawie III RC 73/18 Sądu Rejonowego w Szczytnie zatytułowane rozszerzenie powództwa-zakwalifikowane jako odrębny pozew) o zasądzenie na jego rzecz tytułem alimentów kwoty po 5000 złotych miesięcznie, płatnych do 10 dnia każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami na wypadek zwłoki w płatności poszczególnych rat. Wniósł również o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu (k. 4-5) wskazał, iż pozwana M. K. (1) winna odpowiadać jednocześnie z G. R. (1) (matką pozwanej, byłą żoną powoda) oraz z R. R. (mąż G. R. – R.) na zasadzie in solidum. Zapewnienie alimentacji przez jedną ze wskazanych osób eliminowałoby konieczność dostarczania środków utrzymania dla powoda przez inne osoby. Obowiązek alimentacyjny pozwanej jako pasierbicy opiera się na zasadach współżycia społecznego i nie jest związany z kolejnością wskazaną w art. 129 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (dalej krio). Powód i G. R. (1) de facto wychowywali pozwaną M. K. (1) od czasu ukończenia przez nią 1 roku życia. W okresie szkolnym małoletnia wówczas pozwana zamieszkiwała wraz z pozwanym w jego mieszkaniu. Pozwany dzielił się z pasierbicą swoim wyższym statusem materialnym, a teraz gdy on potrzebuje alimentacji pozwana winna wspomóc go stąd roszczenie jest ze wszech miar uzasadnione. W dalszej części uzasadnienia powód wskazał, iż w trakcie trwającego postępowania

uzyskiwał wsparcie od synów, ale obecnie nie są oni w stanie dalej łożyć na jego utrzymanie, stąd obowiązek ten winna przejąć pozwana, albowiem powód przyczynił się do jej wychowania i edukacji.

Pozwana M. K. (1) w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew (k. 82-84) pozwana wskazała, iż jako dziecko nie miała wpływu na to z kim zwiąże się jej matka. Nie wybierała powoda na swojego ojczyma. Przez całe swoje dzieciństwo pozostawała na utrzymaniu swojej matki oraz biologicznego ojca, który opłacał zasądzone alimenty. Matka pozwanej przez cały okres pracowała, w materialnym utrzymaniu oraz w wychowaniu małoletniej pozwanej dużą rolę odgrywali również jej dziadkowie (rodzice matki pozwanej). Powód nie musiał więc jej wspierać materialnie, robił to co chciał tkwiąc u boku matki pozwanej. Małżeństwo powoda i matki pozwanej trwało jedynie 6 lat, od 2003 r. do 2009 r. M. K. (1) wskazała również, iż powód ma dwóch synów i to oni byli dla niego najważniejsi. Powód wielokrotnie zwracał się do pozwanej lub do jej matki, ale również w obecności pozwanej wskazując, iż nie jest ona jego dzieckiem, a więc utrzymanie winni zapewnić matka pozwanej i jej biologiczny ojciec. M. K. (1) podała, że ona oraz jej matka G. R. (1) są od wielu już lat ofiarami przemocy psychicznej ze strony powoda, który podejmuje rozliczne działania mające na celu ich nękanie. Przejawem takich działań są również rozliczne procesy sądowe, w tym również pozew złożony w niniejszej sprawie. M. W. (2) jest bowiem właścicielem kosztownej rezydencji w O. – R., położonej na 1,5 ha działce nad jeziorem. Współwłaścicielem wskazanej działki uczynił swojego syna Ł.. Powód utrzymywał swoich synów mieszkających w S. Z. (1), wysyłał z Polski duże pieniądze na ich utrzymanie. To synowie powoda winni więc mieć w takiej sytuacji pierwszeństwo w alimentacji ojca, o ile ten znajdzie się w niedostatku. W dalszej części uzasadnienia odpowiedzi na pozew pozwana wskazała, iż 2009 r. powód zawłaszczył wszystkie pieniądze jakie matka pozwanej miała zaoszczędzone z przeznaczeniem na studia pozwanej. Pomimo wyroków sądowych w sprawie cywilnej i karnej pieniądze te nie zostały nigdy odzyskane. Podczas studiów pozwanej rozpoczętych w 2010 r. utrzymywała się ona z pieniędzy przekazywanych jej przez matkę, alimentów biologicznego ojca oraz stypendium naukowego. Podejmowała się również prac dorywczych zdobywając środki na swoje utrzymanie. Obecnie pozwana zajmuje się wychowaniem dwójki dzieci mających 3,5 oraz 1 rok. To na nie przeznaczają uzyskiwane dochody i to wobec dzieci ma obowiązek alimentacyjny. Pozwany ma emeryturę z której może się utrzymać, zaś wszczynanie procesu przeciwko matce pozwanej i pozwanej, nie jest motywowane niedostatkiem, ale mściwością i czerpaniem satysfakcji z dokuczania matce pozwanej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana M. K. (1) urodziła się w dniu (...) ze związku (...) (poprzednio G. R. (2), G. W.) i M. L.. Po pewnym czasie rodzice pozwanej rozstali się. Wychowywaniem córki zajmowała się jej matka, zaś ojciec M. L. płacił regularnie na rzecz pozwanej alimenty, których wysokość po raz ostatni została ustalona na kwotę 750 złotych miesięcznie wyrokiem Sądu Rejonowego w Lidzbarku Warmińskim z dnia 4 grudnia 2008 r. w sprawie III RC 101/08. Obowiązek alimentacyjny wobec pozwanej został uchylony w dniu 1 marca 2016 r. wyrokiem Sądu Rejonowego w Lidzbarku Warmińskim z dnia 31 marca 2016 r. w sprawie III RC 97/15. Pozwana miała wówczas blisko 25 lat.

/dowód : wyrok w sprawie III RC 97/15 k. 80 tychże akt, zeznania pozwanej k. 1123v. -1125/,

Powód M. W. (2) i matka pozwanej G. R. (1) tworzyli nieformalny związek od 1993 r. M. W. (2) z czasem zamieszkał w mieszkaniu matki pozwanej w L., a w dniu w dniu 14 czerwca 2003 r. wymienieni zawarli związek małżeński przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w O.. Przez okres edukacji pozwanej jej utrzymaniem zajmowała się matka G. R. (1), która przez cały ten okres pracowała jako wykwalifikowany pedagog specjalny. Uzyskiwała również alimenty płacone sukcesywnie przez ojca pozwanej. Utrzymanie małoletniej wspierała też babcia pozwanej ze strony matki, która w tym okresie pracowała za granicą w S. (...) i przesyłała pieniądze rodzinie. Powód nie angażował się w finansowe utrzymanie pozwanej i jej wychowywanie wskazując niejednokrotnie, że obowiązek ten spoczywa na jej rodzicach. M. W. (2) raz kupił pasierbicy drogie buty, ale ta nie przyjęła tego prezentu wskazując, iż bardziej potrzebuje pieniędzy na dodatkowe zajęcia, korepetycję. Powód wówczas wskazał, że takie wydatki mają być opłacane przez matkę dziecka oraz jej ojca. Po zakończeniu nauki w szkole podstawowej w L. pozwana kontynuowała naukę

w liceum ogólnokształcącym w O.. W tym czasie przez okres kilku miesięcy zamieszkała w mieszkaniu należącym do powoda na ul. (...) w O.. Matka pozwanej G. R. (1) przywoziła córce pieniądze na życie oraz żywność. Z uwagi na narastający konflikt pozwana zmuszona została do wyprowadzki z mieszkania powoda i wynajęła pokój wraz z koleżanką. Relacje pomiędzy małżonkami M. W. (1) i G. R. (1) były trudne przez cały okres ich małżeństwa. Dochodziło do licznych nieporozumień i kłótni. Już po roku od zawarcia związku małżeńskiego małżonkowi planowali rozwód. Matka pozwanej napisała pozew o rozwód, który został podpisany także przez powoda. Nie został on jednak wówczas złożony do sądu. Ostatecznie w dniu 2 lutego 2009 r. powódka wniosła o orzeczenie rozwodu. Prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 11 kwietnia 2011 roku w sprawie VI RC 191/11 małżeństwo powoda i matki pozwanej zostało rozwiązane przez rozwód z winy obu stron.

(dowód wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku k. 981, pozew o rozwód k. 910, uzasadnienie wyroku VI RC 191/09 k. 954, zeznania pozwanej k. 1123v. -1125/,

W okresie nauki pozwanej M. K. (1) w szkole podstawowej i liceum jej matka rozpoczęła sukcesywne gromadzenie środków finansowych z przeznaczeniem na studia córki. W grę wchodziła również możliwość rozpoczęcia studiów za granicą. Środki te pochodziły m.in. z pracy matki pozwanej, w tym również za granicą (USA) i stanowiły jej majątek odrębny, albowiem od 9 stycznia 2004 r. małżonkowie pozostawali w rozdzielności majątkowej. Ogółem do sierpnia 2009 r. matka pozwanej zgromadziła środki o wartości 120 000 złotych. Pieniądze te w całości zostały wypłacone z rachunku G. R. (1) przez powoda bez jej zgody (powód był wcześniej ustanowiony pełnomocnikiem do rachunku). Pozwana wystąpiła o zwrot wskazanej kwoty. Prawomocnym wyrokiem z dnia 1 lutego 2012 roku w sprawie I C 98/11 Sąd Okręgowy w Olsztynie zasądził od M. W. (1) na rzecz G. R. (1) (G. W. kwotę 120.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 24 listopada 2009 r.

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 8 lipca 2014 roku w sprawie VII K 1352/13 M. W. (2) został uznany za winnego popełnienia przestępstwa z art. 278 § 1 kk polegającego na dokonaniu zaboru w celu przywłaszczenia pieniędzy w kwocie 120.000 zł na szkodę matki pozwanej. W wyroku tym zasądzono również od pozwanego na rzecz matki pozwanej kwotę 6.000 złotych tytułem poniesionych wydatków. Zasądzone kwoty nie zostały wyegzekwowane do chwili obecnej. Od wielu lat prowadzona jest egzekucja komornicza w celu egzekucji powyższych kwot na rzecz matki pozwanej.

(dowody: odpisy wyroków wraz z uzasadnieniem w sprawach I C 98/11 k. 773-780, VII K 1352/13 k. 752-758, zeznania pozwanej M. K. (1) k. 1123v. -1125)

Powód M. W. (2) ma 69 lat, posiada wykształcenie wyższe, jest nauczycielem akademickim w zakresie interdyscyplinarnych nauk filozoficznych, psychologicznych, pedagogicznych i medycznych. Do 2000 roku pracował za granicą w U.jako nauczyciel akademicki, po powrocie do kraju działał w (...) Centrum Medycznym im. (...), zajmującym się m.in. leczniczymi terapiami naturalnymi. Od 2010 r. do 2018 prowadził działalność gospodarczą w zakresie działalności paramedycznej i sprzedaży detalicznej produktów. W 2018 r. uzyskał uprawnienia emerytalne i prawo do emerytury z ZUS. Świadczenie emerytalne powoda objęte jest egzekucją komorniczą. Wysokość wypłacanego świadczenia po potrąceniach komorniczych wyniosła w 2018 r. 854 złotych. Powód pomimo zobowiązania Sądu z dnia 10 listopada 2021 r. (k.730) do przedłożenia dokumentów potwierdzających wysokość aktualnie osiągniętych przez niego dochodów, w tym wskazania wysokości kwoty brutto uzyskiwanej emerytury (bez potrąceń wynikających z egzekucji) nie wskazał aktualnej kwoty swojego wynagrodzenia.

Powód zamieszkuje obecnie w mieszkaniu położonym przy ul. (...) w O. o powierzchni 72,60 metrów kwadratowych, składającym się z 4 pokoi, należącym do jego byłej żony T. R.. Już wcześniej z mieszkania tego korzystał powód m.in. zezwalając pozwanej na zamieszkanie w nim co wskazano powyżej. T. R. stała się właścicielką wskazanego lokalu na podstawie umowy ustanowienia odrębnej własności lokalu mieszkalnego i przeniesienia prawa własności na rzecz członka spółdzielni zawartej w dniu 16 lipca 2010 r. Wymieniona zamieszkuje na stałe w Stanach Zjednoczonych.

Powód wraz z synem Ł. W. są współwłaścicielami w udziałach po 1/2 części nieruchomości położonej osiedlu domków jednorodzinnych dzielnicy R. w O., dla której jest prowadzona księga wieczysta (...). Przedmiotowa nieruchomość

znajduje się przy ul. (...) i składa się z działki o nr (...) pow. 10 841 m² oraz dwóch mniejszych działki o nr (...) pow. 356 m² i działki (...) o powierzchni 1670 m². Działka (...) została nabyta w dniu 20 grudnia 1999 r. przez powoda, który następnie odsprzedał udział w wysokości 1/2 części swojemu synowi w dniu 25 lipca 2001 r. Działki stanowią funkcjonalną całość, a ich łączna powierzchnia wynosi 1,2867 ha. Na działce znajduje się budynek dwukondygnacyjny, podpiwniczony o łącznej powierzchni 582 m². Na działce znajdują się również nasadzenia i elementy architektury ogrodowej (altana). Wartość wskazanej nieruchomości wyceniona przez rzeczoznawcę majątkowego w lipcu 2015 r. dla potrzeb prowadzonego postępowania egzekucyjnego wynosiła 3 831 520 złotych. W grudniu 2017 wartość całej nieruchomości wyceniana była przez samego powoda na kwotę około 24 000 000 złotych.

Z udziału przysługującego powodowi ujawniona jest w dziale III egzekucja z wniosku egzekucyjnego G. R. (2). Powód posiada również zobowiązania związane wobec T. R. związane z użytkowaniem mieszkania położonego w O. przy ul. (...), a którymi to zobowiązaniami jest obciążona właścicielka mieszkania. W trakcie rozprawy w dniu 18 września 2018 r. przed Sądem rejonowym w Szczytnie powód ocenił wysokość wskazanych zobowiązań na kwotę 32 500 złoty.

(dowody: kserokopia protokołu rozprawy k. 36-372, wydruk KW (...) k. 890-901, operat szacunkowy rzeczoznawcy majątkowego k. 409-426, dokumentacja fotograficzna budynku k. 133-134, informacja Urzędu Miasta w O. o zawieszeniu działalności gospodarczej przez powoda k. 399, umowy sprzedaży działek k. 1056-1060, kopia aktu notarialnego Rep. A (...) wraz z wydrukiem KW (...) i (...) k. 787-797

Pozwana M. K. (1) ma obecnie 31 lat. Jest mężatką, ma dwójkę dzieci w wieku około 5 i 2 lat. Z zawodu jest technikiem oświetlenia. Obecnie zajmuje się głównie wychowaniem dzieci, ograniczyła znacznie swoją działalność gospodarczą polegającą na projektowaniu wnętrz. W 2020 r. i 2021 r. osiągnęła dochód w wysokości około 19 tysięcy złotych rocznie. Utrzymaniem rodziny zajmuje się mąż pozwanej, który pracuje osiągając dochód w wysokości około 10 tysięcy złotych miesięcznie. Rodzina pozwanej zamieszkuje w zakupionym za kredyt mieszkaniu w W. stanowiącym ich współwłasność małżeńską. Rata kredytu za mieszkanie wynosiła w lutym 2022 r. 4000 złotych, do spłaty pozostawało kilkaset tysięcy złotych. Pozwana jest zdrowa, nie choruje przewlekle na żadne choroby. Nie posiada oszczędności, ani dodatkowego majątku (poza współwłasnością mieszkania). Nie ma też żadnych innych (poza kredytem) zobowiązań finansowych.

/dowód : zeznania pozwanej k. 1123v. -1125/,

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie Sąd oparł w głównej mierze na zeznaniach pozwanej oraz dokumentach uzyskanych w trakcie prowadzonego postępowania związanych z sytuacją majątkową powoda oraz prowadzonymi z udziałem powoda i matki pozwanej postępowaniami sądowymi. Zgromadzone w niniejszej sprawie dokumenty, jak i zeznania pozwanej nie były w zasadniczy sposób kwestionowane przez strony. Przedmiotem sporu pozostawała właściwie kwestia interpretacji ustalonego stanu faktycznego, to jest ustalenie, czy pozwana w okolicznościach niniejszej sprawy winna zostać zobowiązana do alimentowania powoda. Pewną trudność w niniejszej sprawie wiązała się z dokładnym określeniem aktualnych dochodów powoda, wysokości jego zobowiązań, potrąceń dokonywanych przez komornika etc. Powód działający przez profesjonalnego pełnomocnika został bowiem zobowiązany do przedłożenia dokumentu określającego wysokość osiągniętych dochodów, wysokość przyznanej emerytury i kwotę dokonywanych potrąceń. Ciężał na nim ciężar dowodowy wykazania, iż znajduje się w niedostatku. Powód w trakcie wielomiesięcznego postępowania nie wykonał wskazanego zobowiązania.

Przechodząc do oceny prawnej zgłoszonego żądania wskazać należy, iż zgodnie z art. 144 § 2 krio mąż matki dziecka, niebędący jego ojcem, może żądać od dziecka świadczeń alimentacyjnych jeżeli przyczynił się do wychowania i utrzymania dziecka, a żądanie jego odpowiada zasadom współżycia społecznego. Należy również dodać, iż zgodnie

z art. 133 § 2 krio świadczenia alimentacyjne oparte na węźle powinowactwa powstają wyłącznie wtedy, gdy osoba uprawniona znajduje się w niedostatku. Jedynie bowiem w przypadku obowiązku alimentacyjnego rodziców względem dzieci nie jest zależne od wykazania przesłanki niedostatku.

Powyższe regulacje wskazują więc jednoznacznie, iż powstanie zobowiązania alimentacyjnego uzależnione jest od łącznego spełnienia trzech przesłanek. Po pierwsze osoba uprawniona musi wykazać, że znajduje się w niedostatku. Po wtóre musi również wykazać, iż przyczyniała się do wychowywania i utrzymywania dziecka. Po trzecie wreszcie żądanie zasądzenia alimentów od pasierbicy lub pasierba musi odpowiadać zasadom współżycia społecznego. W przypadku ustalenia, iż żądanie powoda nie odpowiada zasadom współżycia społecznego podlega ono oddaleniu, nawet w przypadku stwierdzenia, że osoba uprawniona pozostaje w niedostatku oraz przyczyniała się wcześniej do utrzymania i wychowania pasierba/pasierbicy, a ten/ta ma możliwości spełnienia tych świadczeń. Należy podnieść, iż zwłaszcza do tej ostatniej przesłanki ustawodawca przykładą dużą wagę, albowiem obowiązek alimentacyjny oparty na węźle powinowactwa ma charakter szczególny w zestawieniu z obowiązkiem alimentacyjnym krewnych, w tym również dzieci wobec rodzica. Obowiązek ten nie mieści się w żadnej z kolejności wymienionej w art. 129 krio, co oznacza, że może być on realizowany niezależnie od obowiązku dziecka względem rodzica. Wymóg kierowania się zasadami współżycia społecznego przy ocenie każdego indywidualnego żądania, pozwala na ustalenie, czy z uwagi na całokształt relacji rodzinnych stron, relacji uprawnionego z dziećmi biologicznymi, z pasierbem/pasierbicą, sytuacji wymienionych osób społecznie uzasadnione i sprawiedliwe jest dochodzenie świadczeń od krewnego (syna córki) czy też od powinowatego (pasierba, pasierbicy) lub od wskazanych osób łącznie. Ocena taka winna być dokonana przez Sąd na tle konkretnej sprawy.

Zdaniem Sądu żądanie powoda M. W. (1) świadczeń alimentacyjnych od pozwanej M. K. (1) nie tylko nie odpowiada zasadom współżycia społecznego, ale wręcz w sposób oczywisty jest z nimi sprzeczne. Przede wszystkim wskazać należy, iż nie budzi żadnych wątpliwości, w świetle orzeczeń sądowych w sprawie cywilnej i karnej, iż powód dopuścił się popełnienia przestępstwa na szkodę matki pozwanej G. R. (1) polegającego na przywłaszczeniu pieniędzy w kwocie 120 000 złotych w sierpniu 2009 r. Pieniądze te były zgromadzone przez wymienioną na potrzeby związane z edukacją pozwanej M. K. (1). Do chwili obecnej należność ta nie została w całości wyegzekwowana. Zmusiło to pozwaną do częściowego zmiany swoich planów edukacyjnych i pozbawiło środków, które pozwana mogłaby przeznaczyć na swoją edukację. Już tylko z tego powodu dochodzenie obecnie wobec niej świadczenia alimentacyjnego nie jest zgodne z zasadami współżycia społecznego. Pozwana została bowiem pośrednio ofiarą powoda, zasądzenie świadczeń alimentacyjnych prowadziłoby de facto do spłacania należności wynikających z orzeczenia sądowego. Słusznie przy tym pozwana wskazuje, iż w zaistniałej sytuacji osobą która winna uzyskać wsparcie od niej w pierwszej kolejności jest jej matka G. R. (1), osoba pokrzywdzona przez powoda. Należy jednak nadmienić iż w niniejszej sprawie istnieje cały szereg innych dodatkowych okoliczności świadczących o tym, iż zasądzenie na rzecz powoda alimentów od pozwanej byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Powód jedynie w ograniczonym zakresie przyczynił się do utrzymania pozwanej poprzez ponoszenie kosztów wspólnego zamieszkiwania i użyczeniem mieszkania przez okres kilku miesięcy, albowiem główny ciężar utrzymania pozwanej ciążył na jej matce i biologicznym ojcu. Jeżeli chodzi o wychowanie pozwanej to tu udział pozwanego był jeszcze bardziej ograniczony, na co wskazuje w swoich zeznaniach M. K. (1). Dużo większe zaangażowanie powód wykazywał w zakresie utrzymania i wspierania swoich synów. Zdaniem Sądu nie ulega więc wątpliwości, że powód dochodząc środków koniecznych do własnego utrzymania działając zgodnie z zasadami współżycia społecznego winien zwrócić się do swoich synów, a nie pozwanej. Należy również wskazać, iż powód i matka pozwanej, z którą ta się utożsamia i ją wspiera, pozostaje w silnym, wieloletnim i zaognionym konflikcie. Konflikt ten oddziałuje negatywnie na matkę pozwanej i na samą pozwaną, co również winno być brane pod uwagę przy ocenie zgodności żądania powoda z zasadami współżycia społecznego. Należy wreszcie wskazać, iż porównanie wzajemnej sytuacji majątkowej stron wskazuje, że powód jest osobą zdecydowanie zamożniejszą od pozwanej, która dodatkowo jest zobowiązana do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania dwójki małoletnich dzieci. Żądanie świadczeń alimentacyjnych od pozwanej w świetle ustalonego stanu faktycznego należy uznać więc za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, co stanowi samodzielną przesłankę do oddalenia powództwa w całości.

Zdaniem Sądu jedynie wskazać również należy, iż powód M. W. (2) nie znajduje się w niedostatku w rozumieniu art. 144 § 2 krio. Niedostatek występuje wtedy, gdy osoba uprawniona nie może w pełni własnymi siłami (z własnych środków, z posiadanego majątku) zaspokoić wszystkich swoich podstawowych i usprawiedliwionych potrzeb. Taka konstrukcja definicji niedostatku wskazuje z jednej strony na aspekt wykorzystania przez osobę uprawnioną pełni posiadanych możliwości zarobkowych i majątkowych, z drugiej zaś strony wskazuje na konieczność zaspokojenia jedynie podstawowych potrzeb uprawnionego. Zaspokajane mają być więc nie wszystkie potrzeby, ale tylko takie które mają charakter podstawowy i są związane z wydatkami o charakterze egzystencjalnym (wyżywienie, ubrania, mieszkanie etc), potrzebą zachowania zdrowia (uzasadnione wydatki na leczenie) oraz potrzebami duchowymi, społecznymi (np. utrzymywanie kontaktów z innymi osobami ,rodziną etc). Inne ponadstandardowe potrzeby nie mogą obciążać osób zobowiązane do alimentacji. W definiowaniu niedostatku istotny jest również aspekt wykorzystania w pełni posiadanych możliwości. Osoba uprawniona powinna najpierw sama wykorzystać posiadane możliwości związane np. ze sprzedażą posiadanego majątku, w sposób rozważny i oszczędny dokonywać niezbędnych wydatków, unikać wszelkich działań mogących pogorszyć jej sytuację ekonomiczną. Tymczasem, nie ulega wątpliwości, iż powód M. W. (2) jest współwłaścicielem z synem Ł. nieruchomości o znacznej wartości przekraczającej według wycenę z 2015 r. 4 000 000 złotych (według powoda w złożonym w trakcie postępowania egzekucyjnego oświadczeniu wartość nieruchomości to 24 000 000 złotych). Jest to nieruchomość, która według deklaracji powoda nie jest zamieszkana, albowiem zamieszkuje on w mieszkaniu na ul. (...). Mając tak znaczny majątek powód winien podjąć w pierwszej kolejności działania dotyczące uzyskania bieżących środków ze swojego majątku. Środki te mogą być uzyskane nie tylko poprzez sprzedaż udziału, ale np. poprzez tzw. hipotekę odwróconą, która zapewniłaby powodowi utrzymanie etc.

W konsekwencji więc Sąd uznał, iż z przytoczonych powyżej powodów powództwo M. W. (1) wobec pozwanej M. K. (2) winno zostać oddalone.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 kpc w zw. z § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

O wynagrodzeniu za reprezentowanie powoda z urzędu orzeczono zgodnie z § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie uznając, iż brak jest konstytucyjnych podstaw do różnicowania wynagrodzenia adwokatów w zależności od tego czy działają z urzędu, czy też zostali ustanowieni jako pełnomocnicy z wyboru (tak też SN w wyroku I CSK 598/20 z dnia 7.01.2021 r.).

/Sędzia Robert Kłosowski/